

Kuryer Pomoński
wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni powszednich.

Redakcja:
przy ulicy św. Marcina nr. 14.
Administracja i Ekspedycja:
przy ulicy św. Marcina nr. 14 w Drukarni
Kuryera Pomońskiego.

Środa, 29 maja 1889
AJENCYJE KURYERA POZNANSKIEGO:
Rajchman i Prandl, w Warszawie ulica Senatorska 56. - B. Mosse w Berlinie, Frankfurt a. M., Hamburgu, Lipsku, Monachium, Norymberdze, Pradze, Strasburgu, Stuttgardsku, Wiedniu, Wroclawiu, Zurichu. - Neessestein & Voglert: w Bazylei, Dreźnie, Gdąsku, Hall n. S., Hanowerze, Genewie, Kamieniu (Chemnitz), Kolonii, Lubec, Norymberdze. - W. v. Lassalle & Comp. w Paryżu, niedaleko de la Bourse 8.

Poznań, 28 maja.

Z bałkańskiego półwyspu.

Ze Serbii odbieramy ważne doniesienie o rozruchach, jakie zaszły na dniu 26 b. m. w Biadgradzie. W dniu tym odbyło serbskie stronnictwo postępowe walne zgromadzenie w jednym z wielkich ogrodów publicznych. Już w czasie, kiedy zgromadzono w ogrodzie postępowcy obradowali nad żywotnymi interesami stronnictwa swego, a zwłaszcza co dalszego zachowania się w obec reencji i rzędu — tłumy skupione w okoli miejsc zgromadzenia, a zwiększające się co chwila przez nadbiegający motoch uliczny, dawały oznaki największego niezadowolnienia w obec tej manifestacji postępowej, i po kilkakroć usilowo wtrącały do wnętrza ogrodu.

Kiedy następnie członkowie zgromadzenia poczuli opuszczać ogród, napadnięto na nich — a z tą chwilą wywiązały się zacięte walki uliczne, w których zabito dwie osoby, żandarml i studenta gimnazjum — a pokolezione większą liczbą wmiaszynanych do błki.

Okolo siódmej w wieczora spokój został powrwidze z grubszego przywrócony za pomocą policyi — ale rząd w celu zapobieżenia powtórzeniu się krwawych ekscesów zarządził obszerne ścisłe ostróżności.

Wiedzielnia „Polit. Corresp.“ odebrała telegraficzne doniesienie o przebiegu sądowniczym owego zgromadzenia, które dało powód do ulicznych zaburzeń. Zgromadzenie to było niezwykłe liczne — bo wzięło w nim udział około 1500 członków postępowego stronnictwa — będących w wielkiej części państwowymi urzędnikami, którzy dawniej lub świeżo co dopiero zostali wydani ze służby lub pensyownictwa.

W imię nowego programu wygłosił znaczelnie postępowego stronnictwa, dawniejszy prezydent ministrów p. Garaszin; towarzyszył mu polityczną postawę stronnictwa, broniąc je jako i dawniejsze jego rzady przeciw oskarżeniom mianotnym przez przeciwników — głównie co do budowy linii kolei wschodniej, powiększenia się ciężaru państwowych długów, wojny serbsko-bułgarskiej, a wreszcie i co do palącej kwestyi dla obecnej chwili, tj. o złożeniu z urzędu i wychodźstwa metropolity Michała — o którym poniżej.

W końcu zagrzewał p. Garaszinin współwyznawców politycznych swych przy konan do jaknajlepszemu zachowaniu się w obec reencji i rządów — o szanowaniu stosunków wytorzonych przez abdykację króla Milana, zgodną ze zasadami konstytucyi. Odczytał następnie program stronnictwa w ogóle nie różni się od dotychczasowego jego programu: co do polityki zagranicznej, to godłem pozostało i nadal: „Balkan dla ludów bałkańskich.“

Dołącza tu wypada, że dawniejsi główni popieracze serbskiego stronnictwa postępowego, pp. Mijatowic, Piraczanac, Nowakowic i Horwatowic, nie wzięli udziału w owem tak fatalnie zakończonym niezdzelnem walnem zgromadzeniu.

Co do skutków wykreślić popelnionych na dniu 26 b. m. to rzad, obawiając się dalszych objawów niewierności partii przeciw postępowcom — zwłaszcza z dniem pogrzebu gimnazjysty zabitego w czasie walki — wydał bardzo ostre rozporządzenie; żandarmerja strzeże wejść do głównych ulic a wojsko skonsyguowane do koszar.

Między motochem rozszerzona gadka, że sam p. Garaszin jest zabijcą owego studenta — i dla tego to głównie właśnie obawiać się należy ponownia się zabudowania.

wdział szaty zakonnika, gdzie też jako dobrowolny emigrant przemieszkali ostatnio czasy z nieznanym przewrzanym całkiem żółtą i zieloną. Obecnie, jak wiadomo czytelnikom naszym, z Kijowa powraca on do Serbii. Powrót jego warunkowo musi poćdnąć za sobą poważne następstwa, stając się obok królowej Natalii na szerzej widowni politycznej.

Urodzony dnia 19 sierpnia 1828 roku w Banii, okręgu aleksandriackim, Miłosz Jowanowicz, kształcił się najprzód w seminarjum w Nięgorzynie, następnie, za metropolity Piotra, od 1842 roku w takimże zakładzie w samym Biadgradzie. Po ukończeniu tego zakładu znalazł się metropolita Michał w roku 1846 w liczbie sześciu młodych Serbów, którym na rozkaz cara Mikołaja zostali przyjęci do rosyjskich duchownych zakładów naukowych. W lecie tegoż roku przybył on do Kijowa, a po rocznej nauce w seminarjum wszedł do akademii duchownych, która w roku 1853 ukończył, jakosiemu tytuł nauczelniczy, ze stopniem magistrza. Wywidywający się tegoż roku na zakonnika, otrzymał stopień „jerodiakona“, a tuż za tym w czterech dni później „jeronacha.“ Odtąd, jako zakonnik, żył przy ud mieleni Michała.

„Jeronach“ Michał, powróciłszy do Serbii, został najprzód profesorem w biadgradzkim seminarjum, a wrótce, bo w roku 1854, biskupem szachabim. W dniu 25 czerwca 1859 roku w Krajewcu Michał został na zjeździe biskupów serbskich wybrany na archiepskupa biadgradzkiego i metropolity serbskiego, który to wybór wszystkie sankcje otrzymał.

W roku 1879 metropolita Michał obchodził 25 letni jubileusz, z powodu którego od rządu rosyjskiego otrzymał order Aleksandra Newskiego.

Dalsze losy metropolity są znane czytelnikom „Kuryera.“ Polityka głowy kościoła serbskiego na odmienne skierowała się drogi, niż tego sobie życzyli serbski król i serbscy ministrowie, a skutkiem tego Michał w dniu 1-go kwietnia 1883 roku przestał być serbskim metropolitą i dobrowlnie emigrował do Palestyny; w następnym zaś roku przybył do Kijowa, gdzie stałe zamieszkał pobierając od rządu rosyjskiego 3,000 rs. pensyi i będąc od czasu do czasu do Moskwy i Petersburga.

Telegramy.

Paryż, 27 maja. W departamentach Aisne i Doubs wybrano na senatorów republikanów pp. Leroux i Bernard.

London, 27 maja. „Times“ donosi z Cargradu, że według wieści obiegiących w urzędowych sferach Turcji, zgromadzenie narodowe na wyspie Krecie uchwalilo przyłączenie się wyspy do Grecyi, o co Włochy nie stwardzają podobno decyzja komendanta wojskowego wyspy Krety.

London, 27 maja. W Izbie oświadczył p. Fergusson, że rząd angielski przyjnie zaproszenie Szwajcarzy na konferencyę w sprawie ochrony robotników. Reprezentant Anglii nie ma jednak dyskutować o do punktu ograniczenia roboty dojrzalych mężczyzn, lub ograniczenia na produkcji.

London, 28 maja. Podczas obrad Izby lordów nad wznowieniem floty, oświadczył lord Salisbury — że w roku 1894 flota angielska silniejsza będzie od floty jakichkolwiek dwóch państw — z wyjątkiem złączonych floty Francyi i Niemiec, które stawią 88 pancerników przeciw 77 angielskim. Mowa nie wąpi o pokojowych intencjach władców Europy, ale nigdy mniej nie można się było na to spoliczyć, że w przeciągu lat pięciu nie znajdy ważna zmiany. W obec ogólnych zmian w Anglii nie może ich zaniedbać. Cieżary i kosza zbroytych są już same przez niebezpieczeństwem dla pokoju, mogąc popchnąć niejedną stronę do wojny. Wszystkie narody gotowe są też i do zaczepki i do obrony — tylko jedna Anglia czekała może i po za ostateczną chwilę. Lubo obecnie nie ma jeszcze grożącego niebezpieczeństwa, to jednak istnieje niebezpieczeństwo, w obec którego chronio wpała angielskie państwo.

Reym, 28 maja.

Na wczorajszym przedpołudniowym publicznym Konsystorzum podjęto zapowiedzenie prekonizacyi.

Urządziły t. z. stowarzyszenia tramwajowego wlotego, do wyrażenia uwag; rymskie zaś stowarzyszenie rozpoczęło cały swój personel, a werbuje nowych woźniców i konduktorów.

Kladno, 27 maja. Hutny żelazne prażskie stowarzyszenia przemysłowe są znów w pełnym ruchu — od chwili, kiedy z państwowych sztyb kolejowych zaopatrzone je dostatecznie we węgiel.

Madryt, 27 maja. Na wczorajszym arazickim naradzie ministrów miał się p. Sagasta stanowczo oświadczyć za zaprowadzeniem prawa ogólnego głosowania.

Petersburg, 27 maja. Szach perski ruszył dziś z Petersburga w dalszą drogę. Na dworzec towarzyszył mu car wraz z następcą tronu i w kuzłętami.

Bern, 27 maja. Tutajszys konserwatywne walne stronnictwo na wczorajszym walnem zgromadzeniu jednogłośnie uchwalilo zaprowadzić do ogólnego głosowania ludu w sprawie ustawy związkowej o postępowaniu egzekucyjnym i konkursowem.

Przebrano do tego 30,000 podpisów lub zгоды rządów ośmiu kantonów.

Auckland, 28 maja. Według doniesień ze Samoy miało się udać admirali Kimberley doprowadzić do zawieszenia broni między Tamessą a Mataafą aż ogłoszenia rezultatów konferencyi berlińskiej.

Krajowy powrócił do swych siedzib.

Parcelacya Zamartego.

W tych dniach — jak pisze „Pielgrzym“ — rozparcelowano Kalkata na podstawie Spółkę przez p. dr. Kałkeina dyrektora Banku Ziemijskiego w Poznaniu przy Z a m a r t e i to mór 1400. Mimo stawianych z różnych stron trudności, odradzeń, strachów i groźb, zjazał się z parcelacji okolie jak p. z malskiego i popyt za parcelami był bardzo znaczny. Pół przy podzieleniu 31 rządu po 10—200 mór rozdzielono 31, a następnym żądaniem zadużycywnicy nie było można i kilku reflektantów zmuszonych było dla braku parcy z zawodem odjechać. Tym ostatnim radzimy aby się zgłosili do Spółki Pinczyńskiej a szadymy, iż tamże zakupio się będą mogli.

Katolik Niemiec o Polakach pod rządem pruskim.

Czytamy w „Germanii“ Niemiecko-katolickie pióro pisze nam pod dnim 25 maja o błałowaniu Polaków pod rządem pruskim (preussische Polen):

„Jako powód usprawiedliwiający i doczonne wyjątkowe położenie, w jakie rząd pruski, jak się zdaje, na zawsze pragnąty zakład katolików Polaków, wysnułoby następujące do godności pewnego rodzaju aktywnym wniezione twierdzenia: Polacy żywią „rewolucyjne aspiracye“ i dla tego rząd zmuszony jest trzymać ich na wozdy. Gdyby wspomniana usłowniowa przewrót istniały w rzeczywistości, toć musiałby przecież już dawno uwydatnić się gdziekolwiek w pochwytnej postaci. Powodów wysokiego rozdzielenia od samego początku „walki kulturowej“ doprawdy nie brakuje, a i dzisiaj jeszcze nie brak ich wiele.“

Nie poruszamy tutaj tykrotkrotnie omawianych kwestyi ekonomicznej i językowej — przypatrzmy się tylko raczej tolerancyjnie zawsze jeszcze w polskich okolicach przez rząd księzym rządowym: „próboczezem państwowym“ i kapelanowi zarządu karnego w Fordonie, który w obec korygowanego wykonanie w najważniejszym punkcie odpuśczenia grzechów nieważne dzapsasterstwo. Jakkolwiek „proboczezem państwowym“ nie mogą przynajmniej nikomu narzuć swego „państwowości“ — to jednak jest to, że postać barbarzyjskim obrabianiem najwyższych i najdelikatniejszych interesów ludzkich, gdy katolickiej parafii jako pastera dusz narzucają człowiekowi, który znajduję się w najniebezpieczniej opozycyi w obec władzy kościelnej, parafian pobawia kościoła — i który swego zachowania się nie umie usprawiedliwić żadną inną zasadą, jak tylko swoją pensyą.

I rząd toleruje takich ludzi wbrew najmłodszyemu poczuciu sprawiedliwości i trzyma ich, chociaż na sam

luz przed dawnym czasem z kompetentnego miejsca казал oświadczyć zupełnie nieduwacznie, że instytut „proboczezm państwowych“ wcale mu się nie podoba; chwilowo atoli jest ich też tylko bardzo nie wielu. Ale dla czegoż nie usunie rząd istniejących jeszcze księzy państwowych w „interese słusze?“ Przy jakiej takiej dobrej woli znalazłby się z pewnością łatwy sposób, uwzględniwszy wspomnianą „zasadę“ tych ludzi. Tyle w innych rzeczach rząd nie jest wpatpliwośc, gdyż chodzi o to, aby nieubłagano lub na jakies stanowisko nie odpowiedniego już urzadzika gdzieindziej pomiciesić.

Czyż w obec tego nie musi samo z siebie powstać podjezenie, że rząd stara się z pewną pieczołowitoscią o zachowanie wrogich Kościołowi żywiolów, aby ich, chociaż się chwilowo okazali niezdatnymi do oświadczenia, jednakże może później kiedyś w tym samym kierunku użyć z lepszym skutkiem.

Ze potrzeba do tego po prostu herozno stopnia panowania nad sobą, aby znieść tego rodzaju stałe traktowanie pod względem religijnym i koscielnym, choćby nawet z największym obrurzeniem wewnętrznem — to przecież pojąć łatwo. Należałoby przecież raz spróbować, czyby gdziekolwiek przecież nie było niezgodnem przy podobnym traktowaniu nie pokonano podobnie lojalnie zachowanie się — Sądze, że nie! Atoli zdaje się, jakoby przy wchrobowaniu lojalności katolików, rząd chciał się przez to jeszcze bardziej utwierdzić w dotychczasowem traktowaniu tychże.“

Walka pomiędzy kapitalistami a robotnikami.

I. Z prowincyi, 25 maja.

Kapitalista, w rozmowie potocznej, zo-wiemy czlowieka posiadającego jakibądź majątek, przynoszący dochód niezależnie od pracy. Kapital, w naukowem znaczeniu, — to narzędzia, materiały, pieniądze, — przeznaczone do wytwarzania szczygółow wymienionych czyli do reprodukcyi. Ponieważ większa produkcyja nie może się bez przyrządów, najefej pracy, preto kapitalista jest mniej więcej każdy producent najmniejszy robotnika.

„Jak kapitalista najmuje robotnika, tak robotnik wynajmuje swą pracę kapitalistcie. Zaczem robotnikiem jest kaźden, ktokolwiek za wynagrodzeniem podejmuję pracę fizyczną dla kapitalisty, ażeby posugiwali się sam slegami, jak to czyni lud dominialny, trzydziany dziesięć lub parobka. Gdzikowk dominujący to niezależny, zaś sługa — to więcej zalezny robotnik. Różnica ta w obec projektu rządowego, zdającego zabezpieczenie robotników, jest nader ważna, gdyż możliwa ustawa bez uwzględnienia tych kategori, wyszłaby na ucisk robotników niezaleznych.“

Z pōród kapitalistów — rōlników i przemyslowców, rozpadających się na rzemieślników i fabrykantów, — powstana masę zwracając na siebie i kapitalisty, wybranych, wykszyczy i dszysy rzemieślnicy, kapitalisci, przedziobicy przy budowie kolei, przy kopalniach węgla, kruszców, przy hutach itp., wykszyczy znnow i gnioty robotnika. Tak z fabrykantów jak z przedziobicy, i jedni pracują w wasnym kapitale 2, druzzy pracują na spółkę, akcyje 3, inni zadzierzawiają interes, pracując kredytem.

Wzyscy fabrykant i przedziobicy, produkując szczygółow im zysku, tracą więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4, honorarium dla lekarza, zapładnie dla aptekarzy i t. d. — Zwycike dyrektor, krom pensyi bierze jeszcze tantiemy od czystego dochodu. Ta tantiemy pcha go wybiła najwyższych im zysku, tracąca więcej nie tylko przedziobicy, ustalony 5 procent od włożonego w interes kapitalu, ale jeszcze nadwyżkę. Nadwyżka stanowi I zysk czysty 2, piąc do trzymanych dyżrentów i urzadzoków 3, wydatki na oświelenie, reparacye machin, bydnków itp. 4,

Allokucya Ojca św. na Konsystorzu z dnia 24 maja.

Czigolnici Bracia!
Mając dziś zapelnione pustki powstałe w przeswieceniu Waszym Kolegium jako i w Episkopacie, chcieliśmy porozumiewać się z wami spokojnie i wesoło — a zadaniem jestelby fakt, że tylko zadolenienie wzbudziły mogły.
Trudno to jednak w twarzym i przykładem Naszym połozenia. W okół Nas zewszad sterczy mry tyczące samych klesk i niedogodnosci, których dozdnawalismy w ciagu lat dziesietnastu, odkad zabrano Nam swięte miastko; o gorza, sam ten czas trwania powiększył je jeszcze — a trudno przewidziec, do jakiej one miary wzrosna, w obec zamiarów wrogów, osmiełonych długim powozdzeniem, które dotkliwie nam się uczu dzieje.
Sami jesteśmy świadkami tego, jaki obrot biora sprawa — jaka jest z jednej strony śmiałość, a z drugiej bezkarnosć tych, co gwałca prawa majestatu Naczelgo Kapłana.
Nie można też mieć wątpliwosci co do zakusów, o jakie tu chodzi — bo zdradza się się one na każdym kroku a stwierdza je ciągle świadectwo faktów. Z dnia na dzień gwałtowniejszymi stają się zaczepki przeciw instytucjom chrześcijańskim, przy równoczesnym gnębieniu i pętaniu wolności Paiepy. Widzimy, jak w tym celu podniecane jest opinia publiczna przeciw uswojęnej władzy Stolicy apostoelskiej, jak bezkarnie szerzona jest niewiara i tłumów oddzieleniu mowami, pełnym niegodności. Dozdoła już do tego, że w tym swiętym mieście, pod własnymi Naszymi oczami wolno bezobawności wylizy religij Chrystusową obelga trwała a rozgłoszona — bo oto uchwalono dla odstępcy imienia katolickiego zaszczęty, przynależnie jedynie cnocie.

Do tego też to katolicy całej kuli ziemskiej niepokojeni są ciągle aż do głębi serca. Nie mogą oni znieść bezwalki i niegodności traktowania swędniego ojca — stawiają wolojnie i bezkarnie instancy, osoby naczelnego Biskupa i ich dusz nie może im być obojętna. To też stara się oni pocieszać Nas zawsze podziwianą godną swą poboznością i poświęceniem swm b za granic — a zabrawszy się świeżo co dopiero ko stolicach różnych krajów Europy w celu skupienia użyczonych dążeń ku wspólnemu celowi — jak wiecie, znaczną część myśli swych i zajęć poświęcił mniejszej Stolicy apostoelskiej.
Uznali oni, że dla zachowania w esobie naczelnego Kapłana wolności posłannictwa apostoelskiego, świecka władza Paiepy jest niezbędna — a tsm samą, jak słuszne, zastosoowali oni swe uchwały do przykłądu i nauki Stolicy apostoelskiej.
Co do postanowienia ich, aby wszelkie im legatni mianowani stawali się o przywrócenie Naczelnemu Kapłanowi niezbędnego stanu wolności — to użyli oni jedynie praw przysługujących im, bronąc najslusniejszej sprawy, która winna być uznana za wspólną sprawę wszystkich katolików.
Z tego powodu i My od dawna za nią walczemy ze zapalem i w pierwszym szeregu — jak winniśmy — a z pomocą Boga ani długosć czasu, ani nadmiar trudności nie odróci nas od tej obrony.
Tymczasem zaś dla wypelnienia celów niniejszego zgrupowania, postanowiliśmy przylczyć do Waszego Kolegium kilku Biskupów z Francji, Belgii i Czech, ceionych dla swiętobliwosci ich i wiedzy — a którzy dali wolny przykład niektórym Biskupów w zarządzie swych diecezyj; prócz tego także i dwóch rzymskich Pralatów, którzy we wykonywaniu różnych obowiązków, Stolicy apostoelskiej służyli długo a chwalebnie.

Nowi Kardynaliowie

zanimowani na konsystorzu z dnia 24 marca 1889 roku.

1) Arcybiskup paryzki, Franciszek Marian Richard, urodził się w Nantes dnia 9 marca 1810 roku. Pełnił on najdłuższy urząd jenerałnego wikaryusza w diecezyi. Dnia 23 grudnia 1871 r. został prekonizowany na Biskupa w Bellej, Kilka lat później zawezwał go Kardynał Guibert, Arcybiskup paryzki, jako koadjutora i mgr. Richard otrzymał też istosnie nominacya w tym charakterze dnia 5 lipca 1876 roku z tytułem Arcybiskupa Laryssy. Od tej chwili ustalił on swym zadaniem poświęcanie wysokej mądrości swojej do służby Naczelnej Stolicy. Oprócz dzieł pastoralnych mgr. Richard napisał także ważne dzieła historyczne z hagiografii.

2) Arcybiskup z Bourdeaux, Amatuz, Wiktor, Franciszek Guibert, urodził się w Osi-ly--la-Forêt w diecezyi Coutances dnia 15 listopada 1812 r. Został prekonizowany Biskupem w Gap 20 września 1867 r., następnie przeniesiony do Amiens 23 września 1879. Po śmierci Kardynała Donetta został mianowany Arcybiskupem w Bourdeaux na konsystorzu dnia 9 sierpnia 1883 roku. W swych Listach pasterskich poruszał on najwazniejsze kwestye, dotyczące interesów polityczno-religijnych. Wydał ważne dzieło p. t. „Boska synteza.”

3) Arcybiskup lyoński, Józef Alfred Poulton, urodził się w Paryżu 20 kwietnia 1823 r. W Paryżu samym pełnił on najprzód kilka urzędów zaufania, mianowicie w dyrekcji malego seminarjum, gdzie objawili się swięte jego zdolności do kierowania duszami. Dnia 27 marca 1847 wstąpił na Katedrale Lavergier na stolicę w Poul-lyoński. W dniu 16 września 1876 przelano go na arcybiskupstwo w Brezencion a ztamtąd 26 maja 1887, na stolicę prymasowską w Lyonie. Jego wytrwana przelozność łączy się z najczystsza i najinteligentniejsza godnością. Jego piękne „Zycie mgr. Darbov” odkrywa w nim zaledwie znakomitego pisarza i jego doskonałe pojciecie cnot, jakich wymagają czynności pasterskie dusz.

4) Arcybiskup z Mechlina, Piotr Lambert Goossens, urodził się w Park w archidiecezyi mechlińskiej 18 lipca 1827. Swięte przymioty, które okazał w ciagu swych studiów w seminarjum mechlińskim i na uniwersytecie w Lowanium, skłoniły go na niego uwagę Kardynała Sterksa. Pełnił on także funkcje jenerałnego wikaryusza Katedry Des-ochamps, po której wstąpił na stolicę mechlińska dnia 16 lipca 1883 b. wybrany poprzednio Biskupem koadjutorem mgr. Teodora Gravez, Biskupa z Namur, którego stolicę zajmował także przez czas pewien po śmierci tego pralata.

5) Arcybiskup pragski, Franciszek Karol hr. Schönborn, którego dewiza jest: „pro fide et patria, urodził się w Pradze 24 stycznia 1844 r. Po złożeniu swiętobliwych egzaminów teologicznych, został mianowany kanonikiem kolegiata metropolitaneho, rektorem seminarjum i domowym pralatem Jego Swiętobliwosci. Na konsystorzu z dnia 28 września 1888 r. został prekonizowany Biskupem w Budziejowicach a 27 lipca wstąpił po Kardynała Schwarzberga na stolicę arcybiskupią w Pradze. Skoro tytuł uzyskał się pierwsza wiadomosc o jego wyniesieniu do prybicy diecezyjnej jego okazywali mu radość swymi w objawach wewnętrznych zapalu, godnych przywiązania, jakie w nich budzi szlachetne jego cnoty.

6) Monsjgnr Achilles Apolloni urodził się w Augani z starożytniej rodziny patrycyszowskiej w dniu 13 maja 1823 roku. Po ukończeniu pierwszych nauk w Kolegium szlachtey w Rzymie, spędził kilka lat w akademi duchownej i zostal mianowany mowym pralatem Jego Swiętobliwosci w Kolegium Kongregacji „de studijs i grolowosci, której wspomnienie zachowane w pamieci. Następnego roku został mianowany audytorem Roty a w 1884 Leon XIII powierzył mu wysoki urząd wice-podkomorzego Kolegiola św. 7) Mgr. Kajetan De Ruggiero, urodzony w Neapolu dnia 12 stycznia 1816, należał najprzód do Kongregacyi powielniczych robotników i odbył próby w dziełnictwstwie pod radatorem „Liberta Cattolica.” Jako pralat pełnił on funkcje koadjutora wice-podkomorzego, radcy św. Kongregacyi Biskupów, Zakonów i Concilium referendaryusza papiezekiej Synagratry sprawiedliwosci i wreszcie ekonomia fabryki św. Piotra i rejeta kanceryali apostoelskiej, urzęd — w których rozwijał czynność pełną taksy i poświęcenia.

Bezrobotność górników.

W obec wczoraj jeszcze pod ostatnimi telegramami podanej wiadomosci o areztowaniu całego komitetu strajkujących górników a braku bliższych zwi w sprawie szczególowej zdaje się pewnowić, że pomiędzy górnkami nastąpiło rozwolnienie; spokojniejsi cofają się, natomiast występują na pierwszy plan zwykłe radykalne i socyalni demokraci, rozniecając niezadowolnienie i usilując wyzyskać ruch na swoje cele. Jest to obrzyd smutny, napatelniający obawami nasz przyjaciel górników. Gdyby górniczy był szli zgodny i harmonijny, jak dotychczas, gdyby nawet byli zajecharli do roboty i przez kilka miesiecy oczekiwali jak sobie zarządzą z ich prawnymi żądaniaimi postąpią, — a następnie w danym razie przy zaprzestali resp. godząc się dalej pracować — toby było można wiele złożyć uniknąć. Ale nie, wiadka zaostraża się, niemuśto 18 godzinna czytała wraz z wżadem i wyżadem postawiono znowu na miejsce protokół berlińskiego. To nie moglo do niczego dobrego doprowadzić, — policza zakazała też wszelkich zebrzań. Rozporządzenie to zapewne ugody nie przyspieczy.

Deputowanego Webera nie wypuszczono jeszcze z areztu; mówią, że pozwolili sobie wypowiedzieć w kole znajomych i po zebraniu kilku beztakownych słów, przejechali do szerszego gminnego sądu denuncyacyjnej Komisji policyjnej. „Germania” otrzymała prywatną depeszę z Bochum, że u redaktorów „Westf. Ztg.” — tak w redakcyi jak i w pomieszczeniach — zarządza policja rewizyjną;

oboziono areztarem zebrane dla górników skłádki.

Słowa pomienia wystosował ksiądz Biskup Kopp przy odjeździe z Górniego Ślązka do ludu górnośląskiego, które w niedziela w kościolach dekanatu bytomskiego i mysłowickiego odczytano. Brzmia one, jak następuje:

„Drogi ludu katolicki Górnego Ślązka! Z dniem dzisiejszym kończą rozpoczęte w roku przesydn biernowanie w górnośląskim obwodzie przemysłowym. Zanim rozstanie się z wami, czuje potrzebę wypowiedzenia do was jeszcze słów kilka.

Słowa to szczerzej pozdździ! Przyczyniliście mnie jako aniola, mogą powiedziec z Apostołem. Na co się wierna miłość i prawdziwie wierzący usmył złożyły, to za wszystko uznaję, aby mi swoje radości i uśmiechy okazać. I najbłogosławiona chata swiętynca przybrała szcze i błyszcząca w promieniom swięcie. Nie mnie było to wszystko, ale raczej, jak to sami na branie tryumfalnej pro cmentarza w Biskupstwach napisaliście, znalazły wspaniale to uroczytosci w głębszym rozumieniu: „Nie nam, lecz Twemu Imieniu, o Panie! niech będzie czesd.”

Jestescie ludem wierzącym a głęboka wiara wasza wywołala to radosne umieslenie, z jakim kielichem błogotętosci naszego swiętego Kolegiola. Tak swiędzylem czesto o was, tak swiędzicie dziś ponowienie. Wasza wierność w wierze i żarliwa pobozność są źródłami wielce szanownych przymiotów katolickiego ludu Górnego Ślązka, jak: stalogo przywiązania do waszego swiętego Kolegiola i Jego sła, wierności dla króla i pełnej poświęcenia miłości ojczyzny!

„Panie, przyjmij Twój” — tak brzmialo podnowienie na bramie tryumfalnej w Radzie, Zaiste, podobnie był wazdzicie przyjeście moje; pokojem dla między wami przeżyte; pokojem pozegnanie moje z wami! Alzi! jednak i nadal tak będzie? Z tą oto wielką myślą, drogi ludu katolicki Górnego Ślązka, spoglądaj raz jeszcze na ciebie i na piękne dni, jakie z tobą przeżyłem.

Głęboki ruch zapanował obecnie w stanie robotniczym ruch, najasy na celu polepszenie materialnego polozenia robotnika. Nistejny ruch ten spowodował już gdzieindziej ciekie wykrecesza przeciw publicznemu porządkowi. Czyżby po mem odosiedzi i was to samo nastąpie miało?

Drogi ludu katolicki Górnego Ślązka! Zła byloby to pozdździą za wszystkie miłosd, jaka mi okazaliście, gdybym choc na chwile o was zwąpiał. Nie, w nie skazicie waszój wiary, ni maczajcie waszego dobrego imienia; ale raczej ocalicie je przed wszelkim niebezpieczeństwem, nie wypierającym się zasad i nauk waszego swiętego Kolegiola; i nie wystawicie na swanek czci waszego wiernego, gorliwego i poświęcającego się duchownictwa, nie podacie w pogardę jego mocnych pracy nad zbawieniem dusz waszych, lecz i teraz namiępiem ich słuchać będziecie, a wreszcie w wieceioszycie miłosd i przywiązań, tak hojnie i okazujące parę, że jeżeli szli możecie, których z waszycan powolność szlachetności, w tym zwasem wypelniali będziecie.

Z tem zaufaniem spoglądaj na niebezpieczeństwa, jakimi otoczeni jesteście i o was samych ani na chwile nie wąpiej. Natomiast nie mam mocy zachowania was przed podeżganiami bez sumienia i bez wiary, którzy celem pobudzenia do was przychodzą, i po ojcowstwa troskami się tą myślą, że was obadnamy i na złe drogę prowadzący moga. Chociażby tylko jeden z was dopuscile mie miał bezprawia i gwałtu, a przez to sobie i swoim zaszkodził — jakżaby to było bolesnie dla waszego Biskupa i waszego wiernego duchownictwa!

Nie, mój ludu katolicki Górnego Ślązka; ockowiekibądź przedziwiesz się, aby twoje doczesne stosunki polepszyć, pozostaj na drodze porządku i prawa: porozumiesz się ze zarządami waszych kopalni, przedziele im wasze sferki mocy, nie spiesz się, a jestedm pokonany, że znajdziecie ich gotowymi do załatwienia sprawy w zgodny sposób, podczas gdy bezprawne i gwałtowne postępowanie tylko wam szkodzi przyniesie i ugody utrudnia, i może całkiem niemożliwą uczyni.

Chejliby widziec, drogi ludu katolicki Górnego Ślązka, w słowach tych prostrzoie troskliwego ojca i jakimżby mi wrotem, prostem, wierzającym sercem, z przylkiem swój nauk wasze zachować. Nie dowolcie, abym, gdyż znów kiedy do was przyjeżdżam, nie znalazem dla swiędzenia przybywał, zśesie w próbie nie wytrwali, ale strajacie się o to, aby waszym swiętem katolickiemu Kolegiolowi przez was i przez wasze zachowanie się czci i chwaly przybyło.

Niech was strzeże i błogosławi wam i waszym rodzinom Wszechmog Bóg Ojciec, Bóg Syn i Bóg Duch swięty.
Dan w Zabruz, 23 maja 1889.
Ksiądz Biskup wrocławski
i Jery.

KORRESPONDENCJE.

Kraków, 20 maja. (Ruch przedwyborczy. —) Publiczne posiedzenie Akademii Umiejętnosci. — Wice-Namiestnik p. S. Alfred hr. Potocki. — Deputacja a hr. Zamoyskiego. — Arcyk. Albrecht.
(C) W tej chwili paunie w Galicyi ożywny ruch przygotowujący wybory do sejmu. W przesydn tydzień zgrupowaliśmy się też w Krakowie delegaci powiatów i miast. Najbardziej Galicyi w celu nadania nowego wyboru pieczęci członków do komitetu przedwyborczego dla całej części kraju. W myśli ruchu opozycyjnego, jaki

się wszedł za natlenienie pewnego grona niezadowolonych z instrukcyi Koła sejmowego, żądalo dwóch reprezentantów miast, ażeby zamiast pięciu członków, wybrali delegaci dziesięciu a natomiast aby nie uzupełnił się już Komitet przez kooptacya, co jednak odrzucila reszta zgromadzonych, których mówcy dowodzili, że nie ma przedwzyszkim najmniejszej potrzeby odstępowania od instrukcyi Koła sejmowego i wprowadzania przez to nieludu w czynność wyborczą. Następnie, co kooptacyi nie dokonywa Komitet, dozwolnie, ale wskazuje ją sam stan rzeczy i wybór właściwych ciał, albowim żąda: prasa komitet centralny do swego grona: reprezentanta duchownictwa, a jakiego wieksza Biskup, Prezidenta miasta, naczelnika zboru izraelickiego i reprezentantów dwóch dzielników miejscowych, skazanych przez redakcyę tych pism. Przewidywane są tedy następujące wybory do wyboru pięciu członków. W wybrani zostali: dr. Józef Trybulec, burmistrz miasta Bochni, ks. Wałęyski, kanonik kapituły tarnowski, dr. Jan Lwański, wiceprezes Rady powiatowej wadowickiej, dr. F. Weigel, poseł na sejm, radca miasta Krakowa i ks. Ziemniński, kanonik kapituły przemyślskiej.

Zebrał się następnie dawni i świeżo ogłoszony komitet wyborczy i wzywania komitetów powiatowych do zaprowadzenia się do jednorodności dotychczasowe swe prezydym: Leona Chranzowskiego, przewodniczącym, p. Henryka Kieszowskiego, dyrektora wzajemnych ubezpieczeń, zastępcą przewodniczącego i p. Frydryka Zolla, prof. i niedawnego rektora Univ. Jagiell, referentem komiteta. Komitet upowolnł następnie przedydm swe do ogłoszenia zwykłych obwodów i wzwania komitetów powiatowych do zaprowadzenia się do jednorodności dotychczasowe swe prezydym: Leona Chranzowskiego, przewodniczącym, p. Henryka Kieszowskiego, dyrektora wzajemnych ubezpieczeń, zastępcą przewodniczącego i p. Frydryka Zolla, prof. i niedawnego rektora Univ. Jagiell, referentem komiteta. Komitet upowolnł następnie przedydm swe do ogłoszenia zwykłych obwodów i wzwania komitetów powiatowych do zaprowadzenia się do jednorodności dotychczasowe swe prezydym: Leona Chranzowskiego, przewodniczącym, p. Henryka Kieszowskiego, dyrektora wzajemnych ubezpieczeń, zastępcą przewodniczącego i p. Frydryka Zolla, prof. i niedawnego rektora Univ. Jagiell, referentem komiteta.

Wybory odbędą się więc w naszej części kraju zrywającym trybem. Publiczne posiedzenie Akademii Umiejętnosci odbędzie się dnia 28 m. W zastępstwie protektora Akademii Arcyksięcia Karola Ludwika, przewodniczącego będzie posełdzenie namiestnik Kazimierz hr. Bawoń. Sprawy z ruchu naukowego i administracyjnego żada sekretarz jenerałny prof. Stanisław hr. Tarnowski; nastąpi pomieć odczyt ks. prof. dr. Stefana Pawlickiego „Filozofia na dworze Medyceuszów” a w końcu ogłoszenie nazwisk kandydatów przedstawionych przez Wydziału na członków Akademii i ogłoszenie przyznanych nagród i nowych konkursów.

Namiestnik zjednił na dzień oznaczony do Krakowa wyjechał rodzyni, jaka odbyła w obecności na Zamku pałacowym ciał zwiedzenia różnych zakładów naukowych i innych, między których zwiedzili też zakład naukowy O. Jezuitów w Chyrowie, gdzie się w jego obecności odbyły różne popisy uczniow, z których wyraził swe zadolenienie.

Zwłoki s. p. hr. Alfreda Potockiego, przeniesiono dnia 21 b. m. w Paryżu z piątym Braniickim do rodziny w Ameryce, gdzie się odbyło nabożeństwo żałobne. W tej samej chwili odbyło się też tabożeństwo żałobne w Krakowie w kaplicy Potockich w katedrze na Wawelu. Zwłoki spoczywać będą, aż do chwili załatwienia formalności potrzebnych do przewiezienia ciała w podziemiach kolegiola św. Augustyna, poczem przewiezione zostaną do Łańcuta. Uroczystosć obchodu żałobnego w Łańcutnie, na którą się zjednił 5000 zwolenników, nastąpi na dzień 5 czerwca. Cesarza reprezentować będzie na pogrzebie ochmistrz dworu hr. Hunyady.

Towarzystwo tatrańskie postanowilo zbierać fundusz w celu wybudowania kaplicy przy Morskiem Oku na pamiątkę wyswobodzenia Zakopanego z rąk obcych. Z zamiarem tym i w celu uzyskania na to zezwolenie udała się delegacya Towarzystwa tego do obecnego dziełzka Zakopanego, który przytulo nas wycieczką w podjęcie chętnie zezwili, ale zapisał się w poczet członków Towarzystwa, aby jak mówił, mógł w porozumieniu z niem około podniesienia Zakopanego pracować.

Rzym, 23 maja. (Restauracya w koleciolach św. Piotra. —) „Il Papato.” (Δ) W bazylyce watykańskiej prace restauracyjne kopuły i sklepien bożnych nam postępną żywo naprzód. Skończona już jest cała część po lewej stronie katedry, od kaplicy św. Michala, aż do kaplicy Piotra. Białe nowych podłozek udradziła swiętne freski, statukarye i ozdoby z marmuru. Z przeciwniejszej strony skończono także odnowienie dwóch pierwszych kaplic i pracują teraz nad odświeżeniem tej nury, która służy za przedzielnik kaplicy chory. Wszystkie pozolozenia bazyliki będą mogły być w ten sposób wykończone do przyszego roku. Równocześnie przyłoze rękę do wielkiej pracy mozaikowej gzesnu, aby tam w sposób trwały uścielić napisy malarzkie i błonnie, które wykonano w roku 1887 w wieklową rocznicę Księcia Apostoła.

Wspaniale te prace, do których przyznajca się wielce błogosd Ojca swiętego i energia msgr. De Buzziolo, sekretarza ekonomu. Fabryki bazyliki watykańskiej, są jakby nowym pomnikiem wielkiej piastwa i równocześnie specjalnym tytułem zaslug. Dodanym do tych, które zyskały mgr. De Ruggiero godność purpury.

„Il Papato, to wazna publikacya historyczna, w której mgr. Tripepi uwydatnia tak wyborne od dawnych lat dzieła i dobowyż badania. Z dobowizca w ostatnich posztych 105 lat. XX i pięćdziesiąt następującej przedmoty, których wysoki interes, wskazany w tytule, upraszdawia zupełnie fundamentala i głęboka erudycya, jaka rozwija znakomity pisarz „Papato”; Benedykt XIV i Voltaire podług najnowszycy studiow. — Walka między filozofizmem a papiezstwem w XVIII wieku. — Nowe studya nad lozami i dowozem Leona X. — Swięte dyskusye nad postami „esemplosi” w Watykanie w pierwszych latach XVI wieku. — Ostatnie sądy nauki historycznej o wielkim Papiezu, opiekunie pisarzy literackich. — Nowe studya nad Markiem Antonissem Flaminiu w Watykanie. — Ludwik Ariosto w dziełach Papiezy. — Nieszczęszenia wielkich artystow w czasie uwiezienia Klemensa VIII, podczas jego wypraw do Włoch. — Dowizca naukowizy i pisarzow, którzy w czasie zbuznienia Rzymu w roku 1527 uczestniczyli w niedoli Papieza. — Dodatek. — Zapiski literackie i naukowe.

ZIEMIE POLSKIE.

* Na podstawie urzędowych, dotychczas jeszcze nieogłoszonych sprawozdań o stanie przemysłu fabrycznego w cesarstwie i Królestwie Polskiem w okresie trzech lat (1885-1887), możemy podać następującą wiadomosc ciekawych dla statystyki naszego rozwoju przemysłowego.

Dane, z których czerpiemy nasze wiadomosci, obejmują jedynie fabryki nieopajające akcyzy, w rachubę więc nie weszly cukrownie, gorzelnie, browary i fabryki tytoniu.

W dziesięciu guberniach Królestwa ilość fabryk w okresie r. 1885-1887 wynosiła:

liczba fabryk	roczna wytwórczość	liczba robotników	
1885	2329	134,798,000	95,439
1886	2541	146,197,000	100,149
1887	2928	164,486,000	105,498

* Stosunek procentowy tych sam do rezultatow ogólnych w całm cesarstwie jest następujący:

liczba fabryk	wytwórczość	liczba robotników
1888	10.19%	13.9%
1887	10.7%	14.7%

Widzimy przeto, iż chociaż ilość fabryk uległa pewnej redukcji (o 1,8% od r. 1885-1887), jednakże suma wytwórczosci i licznosc warowni (o 2%) skutkiem tego przeciętnie wytwórczość każdej fabryki wyniosła w r. 1885 57,875 rs., wrosła w r. 1886 do 63,860 rs. (o 10,3% więcej) i w roku 1887 do wysokosci 71,894 rs. (o 24,2% więcej, niż w r. 1885).

Jednoczesnie ilość robotnikow wzrosła od roku 1885 do 1886 o 7,1%, od r. 1885 do 1887 o 12,9%.

Najwikszaka suma wytwórczosci przypada na gubernie piktorską i warszawską, a mianowicie:

liczba fabryk	roczna wytwórczość	liczba robotników	
1885	70,789,000	95,390,000	49,178,000
1886	78,416,000	101,898,000	49,800,000
1887	110,705,000	123,000,000	73,578,000

Czyż w stosunku do ogólnej wytwórczosci Królestwa wytwórczość dwóch gubernii tych wynosiła w roku 1885-tym 86,5%, 1886-tym 98,8%, 1887-tym 87,3%.

Nado w Królestwie istnieją drobne fabryki, których wytwórczosć wynosi mniej, niż tysiąc rubli w każdej; mianowicie było ich:

liczba fabryk	roczna wytwórczość	liczba robotników
1885	3804	4774
1886	3809	5002
1887	5067	7211

Wytwórczosć podajemy wszędzie w tysiącach.

NIEWCY.

* Berlin, 27 maja. *Pan dr. Peters* robi w Afryce trudne eksperymenty. Dziś się doniosł urzędowy telegram, że dr. Peters chce się udać do Delagoabai, aby ztamąd przzenieść z pomocą 400 kralowców pakuniki wyrwane na odsiecz Eminowi paszy. Delagoabai znajduje się w pobliżu angielskiej kolonii Kap; czego tam dr. Peters chce, jest niezrozumiałem, gdyż droga z tamtąd do prowincyi Emina paszy jest tylko w linii powietrznej o 1600 kilometrów dłuższa, aniżeli od Witu, które leży na północ Zanzubaru. Jeżeli nie może przebycie tych 1000 kilometrów, to należy przyspieszać, że tém mniej przebrzedzie 2600 kilometrów z południowej Afryki. Zresztą był on podobno w jak największej niezgodzie z kapłanem W. Doelmanem; temu przyczyną poniekąd wiadomosci urzędowego referatu Wissmanna, podług którego ten ostatni przyjął Sościznykowskiego Petersa i uzyl ich w walcie z Buszirim. W każdym razie można wnosić o zachowania się chiero rządowych, że najchętniej by sfiancować w tym wycofać z Afryki. — *Pomocna parlament nie załatwił sprawy ustawy o soycjalistach, wynagrodzenia za okryty wojenne, stracone przy wyspac samooskiskich, zmiany § 97 orzeczenia sądu krajowego w sprawie p. t. „Boska synteza,”*

* **Wzięci w Poznaniu** Dmugi dzieł...
Wzięci w Poznaniu Dmugi dzieł...
Wzięci w Poznaniu Dmugi dzieł...

Do wydawnictwa pod redakcją...
Do wydawnictwa pod redakcją...
Do wydawnictwa pod redakcją...

Gospodarstwo, handel i przemysł.
Liskie 4½-procentowe obligacje...
Liskie 4½-procentowe obligacje...

(70-ta) 88,30 plac, lipiec (50-40) — m. 70-ta...
(70-ta) 88,30 plac, lipiec (50-40) — m. 70-ta...
(70-ta) 88,30 plac, lipiec (50-40) — m. 70-ta...

181,50, na lipiec-sierpień placem 150,50—178,00...
181,50, na lipiec-sierpień placem 150,50—178,00...
181,50, na lipiec-sierpień placem 150,50—178,00...

Wiadomości literackie i artystyczne.

* **Domu polskiego**, pisma belwystowskiego...
* **Domu polskiego**, pisma belwystowskiego...
* **Domu polskiego**, pisma belwystowskiego...

Wieloletni interes budził błąd drogi...
Wieloletni interes budził błąd drogi...
Wieloletni interes budził błąd drogi...

Berlin, 27 maja. Miejskie targowisko...
Berlin, 27 maja. Miejskie targowisko...
Berlin, 27 maja. Miejskie targowisko...

Wrocław, 27 maja 1898.
Wrocław, 27 maja 1898.
Wrocław, 27 maja 1898...

Warszawa, 27 maja. Wielekrotność...
Warszawa, 27 maja. Wielekrotność...
Warszawa, 27 maja. Wielekrotność...

* **Kroniki Rodzinne** wyszły z druku nr. 10...
* **Kroniki Rodzinne** wyszły z druku nr. 10...
* **Kroniki Rodzinne** wyszły z druku nr. 10...

Przybył do Poznania.
Poznań, 27 maja.
Poznań, 27 maja...

KAMIENSKIEGO HOTEL BERLINSKI.
Ks. proboszcz Wnuk z Łaszczyna, ks. proboszcz...
Ks. proboszcz Wnuk z Łaszczyna, ks. proboszcz...

Postawieni: do 100 kilogramów...
Postawieni: do 100 kilogramów...
Postawieni: do 100 kilogramów...

Hamburg, 27 maja. Okwitania...
Hamburg, 27 maja. Okwitania...
Hamburg, 27 maja. Okwitania...

Niemalby intencją budzić i trzeźwość...
Niemalby intencją budzić i trzeźwość...
Niemalby intencją budzić i trzeźwość...

Przybył do Poznania.
Poznań, 27 maja.
Poznań, 27 maja...

KAMIENSKIEGO HOTEL BERLINSKI.
Ks. proboszcz Wnuk z Łaszczyna, ks. proboszcz...
Ks. proboszcz Wnuk z Łaszczyna, ks. proboszcz...

Postawieni: do 100 kilogramów...
Postawieni: do 100 kilogramów...
Postawieni: do 100 kilogramów...

Hamburg, 27 maja. Okwitania...
Hamburg, 27 maja. Okwitania...
Hamburg, 27 maja. Okwitania...

Opiszki
do Pierwszej Komunii św.
Kolorowane in 4-to poleca
Drukarnia Kurjera Poznańskiego.
Próbę wysłała się za nadaniem 60 fen. w znaczkach pocztowych.

Pasy skorzone
parciane, bawełniane, gumowe i z sierci wielbidzkiej,
Pręty, węże, sznurki gumowe,
Opakunki asbestowe, talkowe i asbesto-grafitowe,
Wszelkie artykuły techniczne dla gorzelni,
browarów, fabryk i t. d. (1394)
Nakrycia gumowe stolowe rozmaitej wielkości i gatunku,
Fartuszek dla pań i dzieci wszelkiego wyrobu,
Lalki i piłki gumowe poleca po najniższych cenach

W. A. Kasprzewicz,
Poznań, Fryderykowska ulica nr. 4,
przy placu Sapieżyńskim.
Fabryka czarnej gumy i bandaży.

M. Piotrowski,
Poznań, ul. Wrocławską nr. 14.
Polecam się do wykonywania wszelkich prac rzeźbiarskich,
szkolarskich, malarskich i posztowych w kościołach.
Buduję, otwieram, przebijam i odnawiam stare, stawiam ambony,
chrześcijańskie i hanbarskie, rzeźbię i maluję wszelkie ozdoby i ozdoby
z marmuru i mozaiki doprowadzam sfilonowat do pierwotnego koloru.
Jako dawno wieloletniej pracy w tym zawodzie pozwalam sobie
przytoczyć z dawniejszych i nowych lat, gdzie także takie prace do
wykonania powierzano.
I tak: odnawiam wnętrza mozaikowej kaplicy imienia Potokich
w Katedrze gnieźnieńskiej, budowałem nowe ołtarze w Wresznie, Witkowo,
Zimnie, Szczytnie, w Oławie w katedrze, w Gólczyńcu, w Królestwie
Polskiem: Tułszyców i Szymanowicach. W Poznaniu w kościele św. Mar-
cyna, w Katedrze — 11-ty ołtarz wykonana nowym stylem mozaiki,
w Piłkowie kościele Trójcy w Poznaniu częściowo restaurację mozaiki
ukończona.
Wielki Kościół Proboszczyński i Szanowno Dozory wymienionych
kościołów mogą powiadzać, że powierzano mi prace starannie i su-
miennie wykonano.
Mam przeto nadzieję, że będą mi przyświadczać zaufanie wianowitych
kolegów mi przez dekoraację powierzący.
Zaczynam polecać między w takich figur 2-ty, stacje Młeki
Panińskie oraz starannie wykonane z masy i sztucznego kamienia,
lampiony, kryzsy, książki do nabożeństwa, różańce, obrazy
w ramach i bez ram i t. d. (1423)

Opiszki
do Pierwszej Komunii św.
Kolorowane in 4-to poleca
Drukarnia Kurjera Poznańskiego.
Próbę wysłała się za nadaniem 60 fen. w znaczkach pocztowych.

Pasy skorzone
parciane, bawełniane, gumowe i z sierci wielbidzkiej,
Pręty, węże, sznurki gumowe,
Opakunki asbestowe, talkowe i asbesto-grafitowe,
Wszelkie artykuły techniczne dla gorzelni,
browarów, fabryk i t. d. (1394)
Nakrycia gumowe stolowe rozmaitej wielkości i gatunku,
Fartuszek dla pań i dzieci wszelkiego wyrobu,
Lalki i piłki gumowe poleca po najniższych cenach

W. A. Kasprzewicz,
Poznań, Fryderykowska ulica nr. 4,
przy placu Sapieżyńskim.
Fabryka czarnej gumy i bandaży.

M. Piotrowski,
Poznań, ul. Wrocławską nr. 14.
Polecam się do wykonywania wszelkich prac rzeźbiarskich,
szkolarskich, malarskich i posztowych w kościołach.
Buduję, otwieram, przebijam i odnawiam stare, stawiam ambony,
chrześcijańskie i hanbarskie, rzeźbię i maluję wszelkie ozdoby i ozdoby
z marmuru i mozaiki doprowadzam sfilonowat do pierwotnego koloru.
Jako dawno wieloletniej pracy w tym zawodzie pozwalam sobie
przytoczyć z dawniejszych i nowych lat, gdzie także takie prace do
wykonania powierzano.
I tak: odnawiam wnętrza mozaikowej kaplicy imienia Potokich
w Katedrze gnieźnieńskiej, budowałem nowe ołtarze w Wresznie, Witkowo,
Zimnie, Szczytnie, w Oławie w katedrze, w Gólczyńcu, w Królestwie
Polskiem: Tułszyców i Szymanowicach. W Poznaniu w kościele św. Mar-
cyna, w Katedrze — 11-ty ołtarz wykonana nowym stylem mozaiki,
w Piłkowie kościele Trójcy w Poznaniu częściowo restaurację mozaiki
ukończona.
Wielki Kościół Proboszczyński i Szanowno Dozory wymienionych
kościołów mogą powiadzać, że powierzano mi prace starannie i su-
miennie wykonano.
Mam przeto nadzieję, że będą mi przyświadczać zaufanie wianowitych
kolegów mi przez dekoraację powierzący.
Zaczynam polecać między w takich figur 2-ty, stacje Młeki
Panińskie oraz starannie wykonane z masy i sztucznego kamienia,
lampiony, kryzsy, książki do nabożeństwa, różańce, obrazy
w ramach i bez ram i t. d. (1423)

Opiszki
do Pierwszej Komunii św.
Kolorowane in 4-to poleca
Drukarnia Kurjera Poznańskiego.
Próbę wysłała się za nadaniem 60 fen. w znaczkach pocztowych.

Pasy skorzone
parciane, bawełniane, gumowe i z sierci wielbidzkiej,
Pręty, węże, sznurki gumowe,
Opakunki asbestowe, talkowe i asbesto-grafitowe,
Wszelkie artykuły techniczne dla gorzelni,
browarów, fabryk i t. d. (1394)
Nakrycia gumowe stolowe rozmaitej wielkości i gatunku,
Fartuszek dla pań i dzieci wszelkiego wyrobu,
Lalki i piłki gumowe poleca po najniższych cenach

W. A. Kasprzewicz,
Poznań, Fryderykowska ulica nr. 4,
przy placu Sapieżyńskim.
Fabryka czarnej gumy i bandaży.

M. Piotrowski,
Poznań, ul. Wrocławską nr. 14.
Polecam się do wykonywania wszelkich prac rzeźbiarskich,
szkolarskich, malarskich i posztowych w kościołach.
Buduję, otwieram, przebijam i odnawiam stare, stawiam ambony,
chrześcijańskie i hanbarskie, rzeźbię i maluję wszelkie ozdoby i ozdoby
z marmuru i mozaiki doprowadzam sfilonowat do pierwotnego koloru.
Jako dawno wieloletniej pracy w tym zawodzie pozwalam sobie
przytoczyć z dawniejszych i nowych lat, gdzie także takie prace do
wykonania powierzano.
I tak: odnawiam wnętrza mozaikowej kaplicy imienia Potokich
w Katedrze gnieźnieńskiej, budowałem nowe ołtarze w Wresznie, Witkowo,
Zimnie, Szczytnie, w Oławie w katedrze, w Gólczyńcu, w Królestwie
Polskiem: Tułszyców i Szymanowicach. W Poznaniu w kościele św. Mar-
cyna, w Katedrze — 11-ty ołtarz wykonana nowym stylem mozaiki,
w Piłkowie kościele Trójcy w Poznaniu częściowo restaurację mozaiki
ukończona.
Wielki Kościół Proboszczyński i Szanowno Dozory wymienionych
kościołów mogą powiadzać, że powierzano mi prace starannie i su-
miennie wykonano.
Mam przeto nadzieję, że będą mi przyświadczać zaufanie wianowitych
kolegów mi przez dekoraację powierzący.
Zaczynam polecać między w takich figur 2-ty, stacje Młeki
Panińskie oraz starannie wykonane z masy i sztucznego kamienia,
lampiony, kryzsy, książki do nabożeństwa, różańce, obrazy
w ramach i bez ram i t. d. (1423)

Opiszki
do Pierwszej Komunii św.
Kolorowane in 4-to poleca
Drukarnia Kurjera Poznańskiego.
Próbę wysłała się za nadaniem 60 fen. w znaczkach pocztowych.

Pasy skorzone
parciane, bawełniane, gumowe i z sierci wielbidzkiej,
Pręty, węże, sznurki gumowe,
Opakunki asbestowe, talkowe i asbesto-grafitowe,
Wszelkie artykuły techniczne dla gorzelni,
browarów, fabryk i t. d. (1394)
Nakrycia gumowe stolowe rozmaitej wielkości i gatunku,
Fartuszek dla pań i dzieci wszelkiego wyrobu,
Lalki i piłki gumowe poleca po najniższych cenach

W. A. Kasprzewicz,
Poznań, Fryderykowska ulica nr. 4,
przy placu Sapieżyńskim.
Fabryka czarnej gumy i bandaży.

M. Piotrowski,
Poznań, ul. Wrocławską nr. 14.
Polecam się do wykonywania wszelkich prac rzeźbiarskich,
szkolarskich, malarskich i posztowych w kościołach.
Buduję, otwieram, przebijam i odnawiam stare, stawiam ambony,
chrześcijańskie i hanbarskie, rzeźbię i maluję wszelkie ozdoby i ozdoby
z marmuru i mozaiki doprowadzam sfilonowat do pierwotnego koloru.
Jako dawno wieloletniej pracy w tym zawodzie pozwalam sobie
przytoczyć z dawniejszych i nowych lat, gdzie także takie prace do
wykonania powierzano.
I tak: odnawiam wnętrza mozaikowej kaplicy imienia Potokich
w Katedrze gnieźnieńskiej, budowałem nowe ołtarze w Wresznie, Witkowo,
Zimnie, Szczytnie, w Oławie w katedrze, w Gólczyńcu, w Królestwie
Polskiem: Tułszyców i Szymanowicach. W Poznaniu w kościele św. Mar-
cyna, w Katedrze — 11-ty ołtarz wykonana nowym stylem mozaiki,
w Piłkowie kościele Trójcy w Poznaniu częściowo restaurację mozaiki
ukończona.
Wielki Kościół Proboszczyński i Szanowno Dozory wymienionych
kościołów mogą powiadzać, że powierzano mi prace starannie i su-
miennie wykonano.
Mam przeto nadzieję, że będą mi przyświadczać zaufanie wianowitych
kolegów mi przez dekoraację powierzący.
Zaczynam polecać między w takich figur 2-ty, stacje Młeki
Panińskie oraz starannie wykonane z masy i sztucznego kamienia,
lampiony, kryzsy, książki do nabożeństwa, różańce, obrazy
w ramach i bez ram i t. d. (1423)